

EKONOMSKI FORUM Bosne i Hercegovine 2017

HOTEL HOLIDAY, SARAJEVO – 09. 02. 2017.

ZAKLJUČCI

Ekonomski forum Bosne i Hercegovine 2017 je organizovao Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 09. februara 2017. godine. Bio je to prvi događaj ove vrste koji je na jednom mjestu okupio predstavnike vlasti, poslovne i akademske zajednice u BiH čiji je zajednički cilj unapređenje ekonomskog i poslovnog ambijenta u BiH. Ekonomski forum Bosne i Hercegovine 2017, je ugostio oko 500 učesnika, 25 govornika a akreditovano je preko 50 predstavnika medija. Opći zaključak učesnika Ekonomskog foruma Bosne i Hercegovine je da u 2017. godini prioritet u rješavanju moraju dobiti ekonomska pitanja.

Forum je obuhvatio četiri panela, te su u nastavku dati najvažniji sažetci zaključaka svakog od panela.

PANEL I

Programi vlada: Reformski kurs ka poslovnom ambijentu

Predstavnici svih nivoa izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini su iskazali su spremnost za otvoreni dijalog sa predstavnicima realnog sektora i akademske zajednice. Jasno je naglašena opredijeljenost reformama i ispunjavanju uslova kako bi BiH do kraja godine, dobila kandidatski status u EU. Nadalje, entitetske vlada su u svojim prioritetima za 2017. godinu planirale aktivnosti koje bi trebale voditi ka poboljšanju poslovnog ambijenta i rasterećenju realnog sektora novim nametima (realokacija fiskalnog opterećenja realnog sektora). Potvrđeno je da povećanja indirektnih poreza neće biti kao ni uvođenja diferencirane stope PDV-a, da će stopa PDV-a ostati 17%, te da će se skratiti vrijeme povrata poreza korisnicima koji to pravo ostvaruju prema Zakonu. Entitetske vlade će permanentno analizirati robni deficit i pokušati sa dostupnim subvencijama pomoći domaćim proizvođačima da unaprijeđe svoju konkurentnost na tržištu. Također, nastaviti će se servisiranje obaveza kako prema inostranim kreditorima tako i prema domaćim, ali uz pažljivu analizu budućih zaduženja na domaćem finansijskom tržištu.

PANEL II

Put euroatlanskih integracija: Konkurentnost BiH

Istaknuto je da će se raditi u pravcu razvijanja mjera i politika koje će u srednjoročnom periodu rezultirati poboljšanjem konkurentne pozicije Bosne i Hercegovine u međunarodnim okvirima. Posebna pažnja biće data indikatorima prema kojima smo na začelju svjetske ljestvice (poslovni ambijent), te aktivnostima koje za cilj imaju smanjenjem robnog deficita, posebno u dijelu prehrambenih proizvoda. Centralna banka Bosne i Hercegovine i će dalje čuvati svoju neovisnu poziciju i dodatno je jačati, te će njen princip rada i dalje biti zasnovan na currency board aranžmanu. Dodatne emisije novca neće biti kako bi se očuvala monetarna stabilnost zemlje. Bosna i Hercegovina će u narednom periodu (6 mjeseci od prijema dokumenta) završiti popunjavanje upitnika Evropske Komisije koji je dostavljen Vijeću ministara Bosne i Hercegovine. Usvojeni mehanizam koordinacije će poslužiti kao alat koji će doprinijeti jednostavnijem i kvalitetnijem davanju odgovora na postavljena pitanja.

PANEL II

Poslovna zajednica: Prilike i izazovi

Preduzetnici trebaju dobiti više pažnje u BiH, što bi dovelo do posmatranja preduzetništva i preduzetnika kao pozitivne kategorije kao i do razvoja preduzetničke kulture u zemlji. Tome bi doprinijeli i različiti programi osnaživanja veza između akademske zajednice, poslovne zajednice i nadležnih institucija kroz spin-off i spin-out procese (razvoj start up-a i akceleraciju postojećih biznisa). Svakako je jedan od preduvjeta koji je neophodan za kreiranje povoljnijeg poslovnog ambijenta i harmonizacija pravnog okvir u BiH na svim nivoima, a što bi dovelo do podizanja sigurnosti domaćih i stranih investitora i jačanja njihove konkurentnosti. Potrebno je proceduralno unaprijediti i ubrzati investiranje kroz koncepte javno privatnog partnerstva u turističke kapacitete. Također, umrežavanje potencijala domaćih kompanija kroz koncept strateških alijansi i jačanje kapaciteta ovladavanja regionalnim tržištima u pojedinim segmentima proizvodnje hrane mogu biti prilika za BH ekonomiju. Članovi poslovne zajednice su posebno naglasili da je potrebno brzo usvajanje reformskih zakona koje treba do određene mjere testirati u smislu budućih efekata na poslovanje i konkurentnost domaćih privrednih subjekata prije njihovog konačnog usvajanja.

PANEL IV

Akademija: Glas akademske zajednice

Univerzitet u Sarajevu posjeduje kapacitet potreban da edukuje visokokvalitetne ljudske resurse koji mogu adekvatno odgovoriti zahtjevima tržišta rada ali i biti nosioci društvenih promjena. Ipak, zakonodavni okvir ponekad nije u potpunosti konzistentan ulozu koju društvo ali i savremeni trendovi u visokom obrazovanju postavljaju. Ono što je evidentno jeste da akademska zajednica aktivno učestvuje u prijedlozima za unaprjeđenje zakonodavnog okvira djelovanja visokoškolskih institucija u svojim sredinama. Ipak, članovi akademske zajednice bi mogla zauzeti i aktivniju ulogu kada je u pitanju sudjelovanje i pozitivno kritika društvenih dešavanja u BiH. Ukoliko BiH želi doseći preporuke EU2020 strategije o procentu visokoobrazovanih ljudi u zemlji (40%) ne bi se smjelo govoriti o smanjenju upisnih kvota. Akademska zajednica vidi vlade kao kreatora radnih mjesta za visokoobrazovane mlade ljude a zasigurno jedan od preduvjeta za takvo što su i ekonomske reforme. Dodatno, pozicioniranje univerziteta kao inkubator znanja i inovacija može u srednjem roku dovesti do unaprjeđenje konkurentnosti BiH, no za takvo što je potrebno aktivno raditi na približavanju planu EU da do 2020. godine sve zemlje članice treba da osiguraju ulaganje u istraživanje i razvoj od 3% GDP-a.

Neophodan preduvjet za početak rješavanja svih navedenih ekonomskih prioriteta i otvorenih pitanja je postizanje političke stabilnosti koja u mnogome značajno doprinosi povoljnijem poslovnom ambijentu.
